

Uchwała nr 19/2023
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 27 lutego 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich
nr LXXVIII/496/2023 z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie wprowadzenia opłaty
od posiadania psów

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

§ 1 ust. 3 uchwały Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich nr LXXVIII/496/2023 z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie wprowadzenia opłaty od posiadania psów — wobec istotnego naruszenia art. 19 pkt 3 w związku z art. 18a ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 70).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich nr LXXVIII/496/2023 z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie wprowadzenia opłaty od posiadania psów wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 3 lutego 2023 roku.

W § 1 ust. 2 i 3 badanej uchwały Rada Miejska Ząbkowic Śląskich określiła stawkę opłaty od posiadania psów w następujący sposób:

„2. Stawkę roczną opłaty od posiadania psa ustala się w wysokości 70 zł.

3. Dla posiadaczy psów będących emerytami i rencistami, prowadzącymi samodzielnie gospodarstwo domowe, wysokość opłaty od jednego psa w gospodarstwie domowym wynosi 50% stawki określonej w § 1 ust. 2”.

Badając zgodność z prawem przedmiotowej uchwały, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu zważyło, co następuje:

Postanowieniami § 1 ust. 3 badanej uchwały Rada Miejska, określając niższą stawkę opłaty od posiadania psów dla posiadaczy psów będących emerytami i rencistami, prowadzącymi samodzielnie gospodarstwo domowe, dokonała nieuprawnionego różnicowania stawki opłaty od posiadania psów w oparciu o kryterium podmiotowe, co w sposób istotny narusza przepisy art. 19 pkt 3 w związku z art. 18a ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 70), zwanej dalej „u.p.o.l.”. Zgodnie z art. 19 pkt 3 u.p.o.l. rada gminy może wprowadzić inne niż wymienione w ustawie zwolnienia przedmiotowe od opłat lokalnych. Oznacza to, że rada może wprowadzić jedynie zwolnienia dotyczące przedmiotu opodatkowania, a więc kwestii związanych z posiadanymi psami (jak np. pochodzenie ze schroniska). Przedmiot opodatkowania przy tym powinien być tak określony, aby nie była możliwa identyfikacja konkretnej osoby obowiązanej do uiszczenia opłaty. Pogląd ten znajduje oparcie w orzecznictwie sądów administracyjnych (m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 4 października 2010 r. sygn. akt I SA/Gl 572/10 i wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 5 maja 2021 r. sygn. akt I SA/Ol 250/21). Zwolnienie nie może być zatem uzależnione od właściwości podmiotu, tj. od tego czy właściciel psa jest emerytem lub rencistą, lecz od właściwości przedmiotu opodatkowania (posiadanego psa). Jak wynika z art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, określanie kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy. Kwestia zwolnień podmiotowych, obejmująca kategorie podatników, została zatem wyraźnie zastrzeżona dla materii ustawowej i wyłączona z kompetencji organów stanowiących prawo miejscowe. Zgodnie z art. 18a ust. 2 u.p.o.l. opłaty od posiadania psów nie pobiera się od:

1) członków personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz innych osób zrównanych z nimi na podstawie ustaw, umów lub zwyczajów międzynarodowych, jeżeli nie są obywatelami

polskimi i nie mają miejsca stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej — pod warunkiem wzajemności,

2) osób zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych — z tytułu posiadania jednego psa,

2a) osób niepełnosprawnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych — z tytułu posiadania psa asystującego,

3) osób w wieku powyżej 65 lat prowadzących samodzielnie gospodarstwo domowe — z tytułu posiadania jednego psa,

4) podatników podatku rolnego od gospodarstw rolnych — z tytułu posiadania nie więcej niż dwóch psów.

Należy zatem zauważyć, że na podstawie art. 18a ust. 2 pkt 2, 2a i 3 u.p.o.l. od osób powyżej 65 lat prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe oraz osób zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności i osób niepełnosprawnych nie pobiera się opłaty z tytułu posiadania jednego psa. Ta grupa właścicieli jest ustawowo zwolniona od opłaty od posiadania psa. Rada gminy nie może nałożyć na tych podatników obowiązku uiszczenia opłaty ani określać dla nich stawki opłaty.

Kolegium również zauważa, że w § 1 ust. 3 uchwały Rada określiła procentowe obniżenie „opłaty” od posiadania psa. Kompetencją rady jest natomiast określenie „stawki” opłaty, przy czym stawka opłaty powinna być określona kwotowo, bez konieczności jej obliczania przez podatnika.

Ponadto w § 6 uchwały nieprawidłowo powołano tytuł uchylanej uchwały Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich nr XIX/93/2011 z dnia 27 października 2011 r. — w zakresie oznaczenia jej przedmiotu, tj. „w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty od posiadania psów, zasad ustalania poboru, terminów płatności oraz zwolnień od tego podatku”, zamiast „w sprawie opłaty od posiadania psów”.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej Ząbkowic Śląskich przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus